

REPORTAGE INITIATIEF VOOR GEZINSONDERSTEUNING ZIT AL IN 120 NEDERLANDSE GEMEENTEN

Buurtgezinnen biedt steun aan overbelaste ouders

Cheryl, een jonge moeder, worstelt met de zware last van de continue zorg voor haar kinderen. Zonder netwerk of ondersteuning, in de knel met zichzelf en de druk om er voor haar kinderen te zijn. 'Buurtgezinnen', al actief in onder meer Loon op Zand en Tilburg, is haar reddingsboei. In september start deze vorm van hulp ook in Vught. „Voor kinderen in kwetsbare situaties die een zeker risico lopen.”

Miranda van Houtum

Vught

Cheryl is 28 en heeft een zontje van drie en een dochtertje van vijf maanden. Ongeveer een jaar geleden gaf ze bij het consultatiebureau aan dat ze met zichzelf in de knel zat. „Ik was depressief en had het gevoel dat ik mijn zontje niet genoeg kon geven en dat vond ik heel moeilijk”, zegt ze. „Mijn man werkt in de horeca en de zorg voor de kinderen komt veelal op mij neer. Mijn ouders wonen wat verder weg en ik heb geen netwerk in de buurt.”

Omdat Cheryl op dit moment niet kan werken, na de ziektewet is een WIA-uitkering afgewezen, heeft ze geen recht op reguliere kinderopvangtoeslag. „Mijn omgeving begrijpt het soms niet. Ze denken: 'je zit toch de hele dag thuis, dan kun je toch wel voor je kinderen zorgen?' En misschien is het lastig voor te stellen, maar soms heb ik daar echt geen energie voor met mijn depressie.”

Cheryl woont in Oss, werd doorverwezen naar Buurtgezinnen en gekoppeld aan Manouk (35) uit Nuland. Manouk is zelf moeder van een dochtertje van drie en een zontje van vier maanden. „We waren dus tegelijkertijd zwanger”, zegt ze. „Ik heb een zorgachtergrond, maar nadat ik een tijd in Dubai had gewoond was mijn werkregistratie verlopen en heb ik ervoor gekozen om fulltime huismoeder te zijn. Omdat ik me wat begon te vervelen, meldde ik me als vrijwilliger bij Buurtgezinnen, een initiatief dat ik kende vanuit mijn achtergrond.”

Succesvolle match

De match bleek een succes. „Uiteindelijk kreeg ik via de gemeente toch twee dagen in de week kinderopvang voor onze zoon en hij gaat één dag in de week naar Manouk”, vertelt Cheryl. „Dat betekent heel veel voor mij. Die momenten geven mij rust. In het begin had ik wel moeite met loslaten omdat ik heel beschermend ben. Je brengt je kind toch naar een vreemde toe, maar we hebben echt een klik. Het is goed voor de kinderen en voor mij. Ook kan ik ervaringen met Manouk delen. Ik ben blij met Buurtgezinnen, ze bieden zelfs uitjes aan, zoals een bezoek aan de Efteling.”

Steunouder Manouk vult aan: „Voor onze dochter is het waardevol dat er een ander kindje in huis is om mee te spelen, dat is superleuk en gezellig. Ik vind het waardevol dat ik iets voor een ander kan betekenen, dat past ook bij wie ik ben. Omdat we

allebei onlangs bevallen zijn, staat het wekelijkse bezoek even op pauze en komt Cheryl's zoon minder vaak, maar we bellen en appen en het is de bedoeling dat we het wekelijkse bezoek weer oppakken.”

Buurtgezinnen, opgericht in 2015, heeft als doel het verergeren van problemen in gezinnen en de instroom van kinderen in de jeugdzorg zoveel als mogelijk te voorkomen. Jos den Otter, wethouder in Vught, heeft daar wel oren naar. Zeker nu ook zijn gemeente worstelt met flink oplopende kosten voor jeugdzorg.

„Buurtgezinnen biedt gezinsondersteuning met een preventief karakter voor jeugdigen en hun ouders”, aldus de wethouder. „We hebben dat nog niet in Vught, maar er is een groeiende behoefte aan. Stichting Buurtgezinnen heeft in Nederland de meeste ervaring en werkt al in 120 gemeenten. De organisatie neemt ook zelf het personeel in dienst en zet een lokale coördinator in die de weg in de gemeente kent en over een eigen netwerk beschikt.”

De ervaringen in andere gemeenten, zoals het bovenstaande voorbeeld in Oss, worden volgens Den Otter 'zeer positief' beoordeeld. „Ze zien dat gezinnen erg geholpen zijn

met de inzet van Buurtgezinnen. Het stimuleert de veiligheid en positieve ontwikkeling van kinderen en versterkt de eigen kracht en opvoedvaardigheden van ouders. Het draagt ook bij aan het opzetten en in stand houden van een steunnetwerk voor kwetsbare ouders en kinderen en bevordert bovendien de onderlinge betrokkenheid in de buurt.”

Kosten jeugdzorg

Het initiatief zou op termijn zelfs kunnen leiden tot een besparing op de kosten voor jeugdzorg, meent de wethouder. „Uit een onderzoek waaraan 150 gezinnen deelnamen, blijkt dat de besparingen fors hoger zijn dan de investeringen. We verwachten financiële besparingen door het voorkomen, stoppen of verminderen van andere (dure) vormen van jeugdhulp.” De jaarlijkse kosten voor Vught worden jaarlijks geschat op ongeveer 50.000 euro.

Volgens coördinator Christel Colleij van Buurtgezinnen, is de in 2015 opgerichte sociale onderneming gebaseerd op de oude gedachte: opvoeden doen we samen. „Een gezin dat steun kan gebruiken bij de opvoeding wordt gekoppeld aan een warm en stabiel gezin in de buurt. Zo krij-

▲ Cheryl (links) is met de kinderen op bezoek bij Manouk in Nuland. Cheryl en Manouk zijn 'Buurtgezinnen'. FOTO ROEL VAN DER AA

gen kinderen extra liefde en ouders worden tijdelijk ontlast.”

'Soms loopt emmer over'

Buurtgezinnen is er voor gezinnen met kinderen van elke leeftijd. „Soms stapelen problemen zich op en hoeft er maar iets te gebeuren of de emmer loopt over. Als het dan niet meer lukt om voldoende tijd en aandacht aan de kinderen of aan jezelf te besteden, kan een steungezin in de buurt uitkomst bieden. Iedereen heeft wel eens moeilijke momenten en opvoeden kan heel pittig zijn. Buurtgezinnen vindt het belangrijk dat we elkaar wat meer helpen bij het opvoeden van de kinderen.”

Naast gezinnen met kinderen nodigt Buurtgezinnen ook senioren met uitwonende kinderen, opa's en oma's en volwassenen zonder kinderen uit om deel te nemen. „Het is belangrijk dat steunouders ervaring hebben met de omgang met kinderen. Als steungezin word je voor langere tijd de steun en toeverlaat voor een gezin in nood. De aard en omvang van de steun, hangen af van de afspraken met het vraaggezin. Variërend van af en toe logeren tot regelmatige opvang of samen iets leuks doen met de kinderen.”

“
In het begin had ik wel moeite met loslaten omdat ik heel beschermend ben

– Cheryl